

บทที่ 13

พัลส์งานปรมานุเพื่อประโยชน์ในทางสันติ

นักศึกษาคงได้เรียนรู้ถึงปฏิกริยานิวเคลียร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งปฏิกริยาที่เราเรียกว่าพิสชัน พลังงานปรมานุ หรือพลังงานนิวเคลียร์จะต่างจากพลังงานเคมี ตรงที่พลังงานนิวเคลียร์ได้มา จากปฏิกริยานิวเคลียร์ และพลังงานได้มาจาก การสลายตัวของสาร ทำให้ได้มวลมีค่ามาก เครื่องมือที่สำหรับผลิตพลังงานปرمานุ เรา ก็เรียกว่า เตาปฏิกรณ์ปرمานุ ซึ่งก็ใช้ปฏิกริยาพิสชัน ในระเบิดปرمานุก็ใช้ปฏิกริยานิดเด็กันนี้ เตาปฏิกรณ์ปرمานุอาจจะใช้ผลิตพลังงานไฟฟ้า เช่น โรงผลิตไฟฟ้าปرمานุหรืออาจจะใช้ในการคันคัววิจัยทางฟิสิกส์ เช่น ผลิตสารกัมมันตภาพรังสี ประเทศรวม เตาปฏิกรณ์ปرمานุเล็ก ๆ เตาหนึ่งอยู่บนถนนชุมเปอร์ไอยเวอร์ บางเขน ที่เราเรียกว่า สำนักงานพลังงานปرمานุเพื่อสันติ หรือใช้ชื่อย่อว่า พบส. ใช้ประโยชน์ในทางการวิจัย คือใช้ ผลิตสารกัมมันตภาพรังสี โดยใช้นิวตรอนเป็นตัวทำให้เกิดปฏิกริยา คงจะมีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ และเราจะได้ประโยชน์มากขึ้นทั้งทางด้านการแพทย์ การเกษตร และอุตสาหกรรม

จากที่กล่าวมาทั้งหมดก็พอจะมองเห็นได้ว่า พลังงานนิวเคลียร์มีโทษอย่างไร การทึ้ง ระเบิดปرمานุที่ใช้ในเชิง นานาการ ก็ เป็นตัวอย่างได้อย่างดี นอกจากนั้นพวกที่ได้รับรังสีมาก ๆ ก็นำมาซึ่งโควต์ที่เราไม่ต้องการ คือ โควต์เรึง การได้รับสารกัมมันตภาพรังสี อาจจะแฝงมากับฝน ที่ตกลงมาบ้าง หรือโดยทางอ้อมอาจจะปะปนกับพืชพันธุ์อัญญาหารที่เรากินเข้าไปบ้าง ตอนนี้ นักวิทยาศาสตร์กำลังศึกษาผลของระเบิดนิวเคลียร์ซึ่งจะทำให้เกิดการลอยขึ้นไปในอากาศ แล้วก็ ไปแทรกอยู่ตามขั้นของบรรยายกาศบังแสงอาทิตย์ที่ส่องมายังโลก ดังนั้นจะทำให้โลกของเราได้รับ แสงอาทิตย์ไม่เท่าที่ควร ถ้ามีการระเบิดของปرمานุมาก ๆ อาจจะทำให้โลกเราปากคลุมด้วย น้ำแข็งก็ได้ การศึกษาค้นคว้าในปัจจุบันยังเชื่ออีกว่า ความร้อนจากระเบิดนิวเคลียร์ อาจจะ ทำลายภูมิคุ้มกันทางโรคของมนุษย์ ซึ่งก็คงจะไปคล้ายกับโรคเออดส์ (AIDS) ที่เราหัวดกลัวกัน เช่น ทุกวันนี้ยังมีสารกัมมันตภาพรังสีอีกนิดหนึ่ง คือ สารอนเดียม -90 ซึ่งมีลักษณะคล้ายแคลเซียม ปะปนอยู่ในชั้นของน้ำนม บรรยายกาศและอาจกลับมาสู่โลกได้กับฝน เมื่อพืชดูดสารอนเดียมเข้าไป มนุษย์กินพืชเซลล์กระดูกหรือส่วนที่เรียกว่า bone marrow อาจจะถูกทำลายกลอยเป็นมะเร็ง กระดูกได้

ดังนั้น นักศึกษาคงจะเห็นข่าวอยู่บ่อย ๆ ถึงการต่อต้านระเบิดนิวเคลียร์หรือโรงไฟฟ้า นิวเคลียร์ทั้งในยุโรป อเมริกา หรือข่าวที่กลุ่มกรีนพิส เดินทางตัวยกกองเรือไปต่อต้านการทดลอง ระเบิดนิวเคลียร์ของฝรั่งเศสที่นิวชีแลนด์จนกระทั่งเรือลำหนึ่งถูกสายลับฝรั่งเศสลอบวางระเบิดจมลง

ดังได้กล่าวแล้วว่า ในปีค.ศ. 1965 ได้มีการทดลองว่าจะใช้พลังงานนิวเคลียร์เฉพาะแต่ในทางสันติ แต่ข้อทดลองนั้นก็เป็นเพียงเสือกระดาษ ยังมีประเทศมหาomania อีกหลายประเทศที่มีระเบิดปรมาณูเข้าไว้ คาดกันว่าถ้าใช้ระเบิดปรมาณูที่มีอยู่ตอนนี้พร้อมกันจะสามารถสังหารมนุษย์ได้ประมาณ 50 เท่าของมนุษย์บนโลกนี้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าของที่มีโทษนี้ถ้ารู้จักนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ มนุษย์ก็จะได้รับประโยชน์มากมาย แต่ในที่นี้จะขอพูดในแง่ที่ให้ประโยชน์แก่ “มนุษย์”เท่านั้น กล่าวคือ ประโยชน์ในด้านพลังงาน คือสร้างโรงไฟฟ้าปรมาณูนั้นทำให้เราได้ใช้ “ไฟฟ้า”ราคาถูกกว่าแหล่งพลังงานอื่นที่เราไปใช้ทางด้านทหาร ก็คือ เอาไปทำระเบิดปรมาณูนั้นแหละ นอกจากราคาถูกจะให้นักศึกษาได้ทราบว่า ประโยชน์ทางด้านการแพทย์ ด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรมนั้น พอกจะกล่าวพอสังเขปได้ดังนี้

ประโยชน์ทางด้านการแพทย์ อาจจะแยกเป็นประโยชน์ทางตรงและประโยชน์ทางข้อม ได้ดังนี้

ใช้ในการวินิจฉัยโรค นอกจากรังสีเอกซ์เรย์นิยมใช้กันแพร่หลายมากในทางการแพทย์ เช่น ใช้ถ่ายภาพอวัยวะภายในของร่างกาย เป็นต้น นักวิทยาศาสตร์ทำการแพทย์ยังได้นำเอา “ไอโซโทปกัมมันตภาพรังสี” มาประยุกต์ใช้ในการวินิจฉัยโรคทางการแพทย์ เช่น ใช้เป็นแทรเชอร์ (tracers) โดยการนำเอาไอโซโทปกัมมันตภาพรังสีจำนวนเล็กน้อยไปผสมกับไอโซโทปที่เสถียร แล้วให้คนไข้รับประทานหรือฉีดเข้าสู่ร่างกาย เพื่อวิเคราะห์การทำงานของอวัยวะต่าง ๆ โดยติดตามไอโซโทปกัมมันตภาพรังสีตลอดทางที่ผ่านด้วยเครื่องมือวัดรังสี เช่น เครื่องตรวจบันไกเกอร์ (Geiger Counter) เป็นต้น เนื่องจากไอโซโทปของธาตุนิดเดียวกันมีสมบัติทางเคมีเหมือนกันทุกประการ ดังนั้น กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางเคมีในร่างกายของไอโซโทป กัมมันตภาพรังสีจึงเหมือนกับของไอโซโทปที่เสถียรทุกประการ ต่างกันเพียงสมบัติในกัมมันตภาพรังสีเท่านั้น

ตัวอย่างการใช้ไอโซโทปกัมมันตภาพรังสี เป็นแทรเชอร์ ได้แก่ การใช้ไอโซเทปของโซเดียม -24 (ซึ่งเป็นสารกัมมันตภาพรังสีมีชีวิต 15 ชั่วโมงให้รังสีเบتا และรังสีแกมมา) ในการวินิจฉัยการอุดตันของระบบทางเดินโอลิฟิต เนื่องจากโซเดียม -24 มีสมบัติทางเคมีและชีววิทยา เช่น การย่อยหรือการดูดซึมในสิ่งมีชีวิต เช่นเดียวกับโซเดียมอื่น ๆ ดังนั้นมีอีดเข้าไปในเส้นเลือดในรูปของสารประกอบโซเดียมคลอไรด์ หรือน้ำเกลือที่มีโซเดียม -24 ผสมอยู่เล็กน้อย และใช้เครื่องวัดรังสีติดตามตรวจหาตำแหน่งของโซเดียม -24 ตามอวัยวะต่าง ๆ ทั่วร่างกาย เช่น แขน ขา และอื่น ๆ ได้ภายในสองสามนาที ถ้ามีการอุดตันของเส้นเลือดที่ตำแหน่งใด ระดับการผ่านรังสีจะสูงกว่าบริเวณอื่นจึงทำให้ตรวจพบได้โดยง่าย นอกจากนี้ยังสามารถใช้การคำนวนหาอัตราการหมุนเวียนของโลหิตในร่างกายได้

ประยุษณ์ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การใช้ไอโอดีน -131 ซึ่งเป็นไอโซโทปหนึ่งของราตุ่ไอโอดีนเป็นแทรเซอร์ ตรวจดูการทำงานของต่อมไทรอยด์ ซึ่งเป็นต่อมที่สะสมไอโอดีนทุกชนิดเกือบทั้งหมดที่เข้าสู่ร่างกาย รวมทั้งไอโอดีน -127 ที่มีอยู่ในอาหารที่เรารับประทานเข้าไปในชีวิตประจำวัน ในการวินิจฉัยโรค เพทยจะให้คนไข้รับประทานไอโอดีน ซึ่งบรรจุอยู่ในหลอดแคปซูล ในรูปของสารประกอบ iodide และมีไอโอดีน -131 ผสมอยู่เล็กน้อยปนกับไอโอดีนธรรมดากันนั้นก็ใช้เครื่องมือวัดรังสีตรวจนับการแผรังสีจาก ไอโอดีน -131 ที่ต่อมไทรอยด์ และจากผลของการวัดรังสีจะทำให้แพทย์สามารถทราบการทำงานของต่อมไทรอยด์ว่าผิดปกติหรือไม่

ใช้ในการรักษาโรค นอกจากการใช้ไอโซโทปมั่นตรังสีในการวินิจฉัยโรคแล้วแพทย์ยังใช้ในการรักษาโรคได้ด้วย เช่น การใช้รังสีแกรมมาจากโคบอลต์ -60 รักษามะเร็งที่มีดลูก เป็นต้น ทั้งนี้ เพราะจากการค้นคว้าทางการแพทย์ พบว่าเนื้องอกหรือมะเร็งจะดูดกลืนรังสีแกรมมากกว่าเนื้อเยื่อธรรมดា ดังนั้นเซลล์ของเนื้องอกหรือมะเร็งจะได้รับอันตรายเร็วกว่าเซลล์ธรรมดា จึงสามารถทำให้เซลล์ของเนื้อร้ายเหล่านั้นตายไปโดยที่เป็นอันตรายแก่เซลล์ธรรมดายื่อยุ่งเคียงได้น้อยกว่า

ราตุบ้างอย่าง ร่างกายของเราจะสะสมไว้ในอวัยวะบางส่วนใหญ่ เช่น ไอโอดีนเมื่อเข้าสู่ร่างกายส่วนใหญ่จะไปสะสมอยู่ที่ต่อมไทรอยด์ โดยอาศัยสมบัตินี้ก่ออาเจิ้ไอโอดีน -131 จำนวนมากตามที่ต้องการให้คนไข้รับประทานเข้าไป ซึ่งจะไปสะสมอยู่ที่ต่อมไทรอยด์แล้วปล่อยรังสีเบตาและแกรมมาออกมารักษาโรคจะทำให้สามารถรักษาโรคตามที่ต้องการได้โดยไม่ต้องผ่าตัด ไอโอดีน -131 นี้มีครึ่งชีวิตประมาณ 8 วัน

การใช้ก้มมั่น天涯รังสีทางอุตสาหกรรม ตัวอย่างการใช้ประโยชน์ของก้มมั่น天涯รังสีทางอุตสาหกรรมที่สำคัญ พอกสรุปได้ดังนี้

1. การตรวจสอบวัสดุโดยไม่ต้องทำลายให้บุบสลาย (non-destructive testing) ในกระบวนการผลิต โครงสร้างภายในวัสดุ หรืออย่างเชื่อมต่อของแผ่นโลหะต่าง ๆ เป็นต้น บางครั้งเราไม่สามารถตรวจสอบด้วยตาหรือเครื่องมืออื่นได้ แต่ถ้าใช้วิธีการถ่ายภาพลงบนฟิล์มด้วยรังสีเอกซ์ หรือรังสีแกรมมาจากสารก้มมั่น天涯รังสี เช่น โคบอลต์ -60 ซีเรียม -137 เป็นต้น จะช่วยให้เราทราบถึงโครงสร้างหรือรอยชำรุดต่าง ๆ ได้โดยง่าย ทั้งนี้เนื่องจากรังสีดังกล่าวมีความหนาบางไม่เหมือนกันก็จะไปปรากฏเป็นภาพในแผ่นฟิล์ม วิธีการเช่นนี้ใช้มากในวงการอุตสาหกรรม เช่น การตรวจสอบเชื่อมของถังก๊าซโดยเฉพาะบริเวณปากถัง การตรวจสอบร้าวของชิ้นส่วนเครื่องบิน ตรวจสอบเชื่อมของตัวเรือสำเภา เป็นตัว ซึ่งเราเรียกวิธีการเช่นนี้ว่า การถ่ายภาพด้วยรังสี

2. ใช้สารกัมมันตภาพรังสีในการควบคุมความหนาบางของแผ่นโลหะ ในอุตสาหกรรม ทำแผ่นโลหะมักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมความหนาให้สม่ำเสมอตลอดแผ่น การที่จะใช้วิธีการการวัดโดยตรงในทางอุตสาหกรรมย่อมทำไม่ได้ เนื่องจากผลิตออกจำนวนมาก ๆ แต่ถ้าใช้สารกัมมันตรังสีเข้าช่วยแล้ว จะแก้ปัญหาดีๆ เหล่านี้ได้เป็นอย่างดี หลักการที่สำคัญก็คือเลือกชนิดของสารกัมมันตรังสีที่ปล่อยอนุภาครังสีตามที่เราต้องการ จะเป็นอนุภาคอัลฟ่า เปต้า หรือแคมมา ขึ้นอยู่กับชนิดและความหนาของแผ่นโลหะ เมื่อผ่านโลหะเคลื่อนผ่านแหล่งกำเนิดรังสี มันจะดูดกลืนรังสีไปบางส่วน ถ้าเราเอาเครื่องวัดรังสีไปติดตั้งไว้ในด้านตรงข้าม ก็จะสามารถวัดปริมาณรังสีที่ผ่านแผ่นโลหะออกมากได้ ถ้าแผ่นโลหะหนาผิดปกติ ปริมาณรังสีที่วัดได้ก็จะน้อย แต่ถ้าแผ่นโลหะบางปริมาณรังสีที่วัดได้ก็จะมาก โดยอาศัยวงจรทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อเครื่องวัดรังสีเข้ากับเครื่องวัด ไม่ว่าจะได้รับรังสีมากหรือน้อยก็ว่ากันหมด เครื่องวัดรังสีจะส่งสัญญาณไฟฟ้ากลับไปยังเครื่องรีดเพื่อปรับการรีดให้อよดูในมาตรฐานที่ตั้งไว้

3. การใช้รังสีจากสารกัมมันตรังสีในการถอนอาหาร หรือฆ่าเชื้อแบคทีเรียในอาหาร หรือเครื่องมือแพทย์บางอย่างที่ไม่สามารถฆ่าเชื้อด้วยความร้อนหรือทางเคมีได้ ในกรณีต้องใช้ปริมาณรังสีสูงมาก เช่น รังสีแคมมาจากโคบล็อต -60 เป็นต้น

ในการใช้รังสีเพื่อถอนอาหารนั้นแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ใช้ปริมาณรังสีสูงมากขนาด 1-5 เมกะแ雷ด (Mrad) ฆ่าเชื้อพวกแบคทีเรีย เชื้อร้า เป็นต้น เพื่อไม่ให้อาหารเน่าเสีย อีกประเภทหนึ่งใช้ปริมาณรังสีไม่สูงนัก ขนาดน้อยกว่า 1 เมกะแ雷ด เพื่อวัตถุประสงค์ในการยับยั้งการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต เช่น หนอนในพืชหรือตัวอ่อนในต้นยาสูบ เป็นต้น โดยทำให้เพียงเป็นหมันไม่สามารถแพร่พันธุ์เพื่อทำลายใบยาต่อไป

นอกจากนี้ยังนำสารกัมมันตรังสีไปใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรมอื่น ๆ อีกมาก เช่น ตรวจหาตากอนหรือสิ่งที่เกิดขวางในท่อน้ำมัน หรือใช้สารกัมมันตรังสีที่มีคริสตัลล์สีน้ำเงิน ให้รังสีแคมมาพลั่งงานสูง เช่น โซเดียม -24 (คริสตัลล์ 15 ชั่วโมง ให้รังสีแคมมาขนาด 2.75 MeV) ตรวจหาตำแหน่งที่รั่วของน้ำในท่อประปา โดยผสมสารละลายของสารกัมมันตรังสีแล้วปล่อยให้ผ่านท่อประปา หลังจากทำความสะอาดท่อแล้วก็ใช้เครื่องวัดรังสี สำรวจบริเวณพื้นดิน ถ้าพบว่าบริเวณใดมีรังสีสูงก็แสดงว่า ท่อประปาบีบเน้นชำรุด แต่ข้อควรระวังก็คือหลังจากซ่อมท่อประปาแล้วต้องปล่อยทิ้งไว้สักหนึ่งหรือสองสัปดาห์ เพื่อให้สารกัมมันตรังสีที่อาจติดอยู่ในท่อ слวยตัวให้หมดไปเสียก่อน จึงจะใช้งานตามปกติ

การใช้กัมมันตภาพรังสีทางเกษตร เนื่องจากการสลายตัวของสารกัมมันตรังสี ไม่ขึ้นอยู่กับอุณหภูมิพลาญนอกหรือสภาพแวดล้อม เช่น อุณหภูมิ ความกดดัน เป็นต้น ประกอบด้วย เรายทราบคริสตัลของสารกัมมันตรังสีแต่ละชนิดได้แน่นอน และสามารถติดตามกัมมันตภาพรังสีโดยใช้เครื่องมือวัดรังสี ทำให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษากระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ในสิ่งมีชีวิต เช่น พืช และสัตว์ได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่น การศึกษากระบวนการสร้างเคราะห์แสง ในพืช โดยใช้อิโซโทปกัมมันตรังสี คาร์บอน -11 และ คาร์บอน -14 เป็นเครื่องชี้วัด

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยโดยใช้ฟอสฟอรัสกัมมันตรังสี เช่น ฟอสฟอรัส -32 เนื่องจาก ฟอสฟอรัส เป็นสิ่งจำเป็นในการเจริญเติบโตของพืช ถ้าหากเราผุดฟอสฟอรัส -32 ลงไปในปุ๋ย ก็ อาจศึกษาลักษณะการดูดซึมของฟอสฟอรัสจากกราดของพืชไปยังใบได้ ทำให้เราสามารถทราบว่า ปุ๋ยชนิดใดเหมาะสมกับพืชชนิดใดก็ได้

นอกจากนี้นักวิทยาศาสตร์ยังได้ทำการทดลองใช้กัมมันตรังสีจากสารกัมมันตรังสี มาอบเมล็ดพืช เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพืชพันธุ์ เป็นต้นว่า ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นหรือลดลง สิ่งของดอกเปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เนื่องจากกัมมันตรังสีจะไปทำให้ยีนส์ในเซลล์เกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้ลักษณะพืชเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเรียกว่า เกิดการผ่าเหล่า (mutation) โดยวิธีการนี้เมื่อนำมาเมล็ดพืชไปอบรังสีด้วยปริมาณต่าง ๆ แล้วนำไปปลูก เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงพืชพันธุ์ขึ้นส่วนที่ดีกว่าเดิม เช่น ผลผลิตเพิ่มขึ้น สิ่งของดอกสวยงามขึ้นหรือสามารถต้านทานโรคได้ดีขึ้น ก็เก็บไว้ทำพันธุ์ต่อไป สวนที่ได้พืชพันธุ์ที่หลวงก็จัดการทำลายไป ทำให้เราสามารถได้พันธุ์พืชที่ดีและให้ผลลัพธ์เร็วในการเกษตร

การใช้กัมมันตรังสีเพื่อประโยชน์ในการหาอายุโบราณวัตถุ ในการศึกษาเกี่ยวกับโบราณคดีหรือธรณีวิทยา มีความจำเป็นต้องรู้อายุของโบราณวัตถุ ในกรณีเราสามารถนำเอา ความรู้เรื่องกัมมันตรังสีมาประยุกต์ให้เป็นประโยชน์ในการคำนวณอายุของโบราณวัตถุต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น

การคำนวณอายุโบราณวัตถุโดยใช้คาร์บอน -14 การใช้คาร์บอน -14 ในการคำนวณอายุ ของชาดพืชหรือสัตว์ (carbon dating) คาร์บอน -14 เป็นไอโซโทปที่มีครึ่งชีวิตประมาณ 5,600 ปี ระยะตัวให้รังสีเบต้าเกิดขึ้นได้ในธรรมชาติจากปฏิกิริยาของอนุภาค นิวตรอนในรังสีคอสมิกวิ่งไปชนกับเคลื่อนที่ของอะตอมในโครงสร้างในอากาศ ดังสมการ

คาร์บอน -14 ที่เกิดขึ้นนี้ จะรวมตัวกับออกซิเจนกล้ายเป็นก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออก เป็นส่วนผสมอยู่ทั่วไปในก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดจากคาร์บอน -12 ซึ่งเป็นมาตรฐานส่วนใหญ่ (ประมาณ 98.89%) และพืชให้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในการปูรุ่งอาหาร ดังนั้น คาร์บอน -14 จึงเข้าไปอยู่ในพืชด้วยอัตราส่วนที่เป็นอាណารจ์ได้รับคาร์บอน -14 จากพืช อีกต่อหนึ่ง ตามปกติปริมาณคาร์บอน -14 ในสิ่งมีชีวิต จะอยู่ในสภาวะสมดุลกับสิ่งแวดล้อมเสมอ เพราจะตราบเท่าที่มีสิ่งมีชีวิตยังไม่ตาย การแลกเปลี่ยนถ่ายเทจะเกิดขึ้นตลอดเวลา นั่นคือ อัตราส่วนของคาร์บอน -14 : คาร์บอน -12 ในสิ่งมีชีวิตมีค่าคงที่ประมาณจะมีหนึ่งละตومของ

คาร์บอน -14 ในทุก ๆ 7.8×10^{-11} อะตอมของคาร์บอนที่เสียหรือมีค่ากัมมันตภาพต่อหน่วยน้ำหนักเท่ากับ 15 อนุภาคต่อนาทีต่อกรัม

เมื่อสิ่งมีชีวิตตายลงในโอกาสที่จะได้คาร์บอน -14 ตามปกติจะหายคลงด้วย และปริมาณคาร์บอน -14 จะเริ่มลดลงเนื่องจากการสลายตัว ดังนั้นอัตราส่วนของคาร์บอน -14: คาร์บอน -12 จึงค่อย ๆ ลดลงเรื่อย ๆ จากการวัดอัตราส่วนของคาร์บอน -14 : คาร์บอน -12 หรือการวัดกัมมันตภาพต่อหน่วยน้ำหนักของคาร์บอนในชากร่องสิ่งมีชีวิตจะทำให้สามารถคำนวณอายุของชากร่องน้ำได้

เนื่องจากครึ่งชีวิตของคาร์บอน -14 มีค่าประมาณ 5,600 ปี และส่วนผสมของคาร์บอน -14 ในคาร์บอนธรรมดามีค่าน้อยมากดังกล่าวแล้ว ดังนั้นการคำนวณอายุโดยวิธีนี้จึงมีขอบเขตจำกัด กล่าวคือ อายุของวัตถุนั้นไม่ควรเกิน 50,000 ปี ถ้าอายุของสิ่งที่ต้องการวัดเกิน 50,000 ปี ปริมาณรังสีจากคาร์บอน -14 จะน้อยมากจนเราไม่สามารถสร้างเครื่องมือมาทำการวัดได้

อันตรายจากรังสี

อาการที่อาจจะเกิดขึ้นกับร่างกาย ถ้าได้รับรังสีเกินขนาด หรือเกินโดส คือ

1. ผู้ร่วงและอ่อนเพลีย
2. การผลิตอสุจิและการผลิตไข่ในรังไข่น้อยลง
3. โลหิตออกและเกิดการอักเสบตามทางเดินอาหาร

การระวังป้องกันอันตรายจากรังสี

1. พยายามใช้เวลาให้น้อยที่สุดเมื่อต้องทำงานหรือเข้าไปใกล้บริเวณรังสี
2. ระยะห่างพยาบาลอยู่ห่าง ๆ จากแหล่งกำเนิดรังสี
3. ใช้เกราะกำบังรังสี

แบบฝึกหัด

- 13.1 ไอโซ่ทอปกัมมันตรังสีคืออะไร และนักวิทยาศาสตร์ สามารถผลิตสารกัมมันตรังสีได้อย่างไร
- 13.2 จงกล่าวถึงประโยชน์ของไอโซ่ทอปกัมมันตรังสีในทางการแพทย์
- 13.3 เรากำลังใช้กัมมันตภาพรังสีในการตรวจสภาพของวัตถุได้อย่างไร
- 13.4 ท่านคิดว่าการใช้กัมมันตภาพรังสีในทางอุตสาหกรรมหมายความว่า กับประเทศไทยหรือไม่อย่างไร
- 13.5 กัมมันตภาพมีประโยชน์ต่อการเกษตรกรรมของบ้านเรารอย่างไร
- 13.6 จงกล่าวถึงการใช้กัมมันตภาพรังสีสำหรับการหาอายุของโบราณวัตถุ
- 13.7 รังสีมีอันตรายอย่างไรบ้าง และท่านมีวิธีการป้องกันอย่างไร
- 13.8 ท่านเห็นด้วยหรือไม่อย่างไรกับการที่นักวิทยาศาสตร์ได้คิดค้นพลังงานปรมาณูหรือ พลังงานนิวเคลียร์ขึ้นมา